

2022

Sistema d'Integritat Institucional

Pla de mesures antifrau

Títol	Sistema d'Integritat Institucional. Pla de mesures antifrau	
Elaborat per	Servei d'Estratègia i Governança	
Data de creació	23/12/2021	
Control de versions	Data	23/12/2021
	Versió	1
Estat formal	Òrgan d'aprovació	Ple municipal
	Data d'aprovació	03/02/2022
	Publicació oficial	

PREÀMBUL

La construcció d'un Sistema d'Integritat Institucional a l'Ajuntament de Mataró

El [Pla de Mandat 2019-2023](#) de l'Ajuntament de Mataró té entre les seves prioritats la de “generar un marc de relació amb la ciutadania basat en els principis del bon govern”, amb les següents accions estratègiques:

- Aprovar i impulsar un pla de bona governança.
- Aprovar el codi ètic del mandat 2019-2023.
- Constituir el Comitè d'Ètica.

Aquesta voluntat política, plasmada al document de major rang en aquest àmbit, no és una voluntat nova a l'Ajuntament de Mataró. Ja al [Pla de Mandat 2016-2019](#) s'establia que un dels seus eixos era “Un govern obert, honest i eficient”. S'hi plantejava una gestió orientada a la solvència econòmica i l'administració orientada al ciutadà, però també posava èmfasi en un exercici del servei públic basat en els valors, la transparència, la cooperació i la porositat en les demandes de la ciutadania.

Així doncs, té certa trajectòria la voluntat de dur a terme una política de bona governança, una forma de relacionar-se tant internament com externament, que permeti una implicació més gran del conjunt de la ciutat (ciutadania, entitats, empreses) en les polítiques públiques a la vegada que adoptar un comportament que permeti generar més confiança en les institucions.

Al llarg dels dos darrers mandats s'han anat desplegant diferents mesures que van en aquesta direcció: dur a terme una política que té com a principis la transparència, la col·laboració i la participació. En són exemples, el [portal web dels pressupostos municipals](#), [l'Observatori del Deute](#), l'aplicació SIGMA, el [Catàleg de Serveis](#), la [plataforma Decidim](#) o el Pla de Transformació, accions i eines que inicien un camí d'apropament de l'Ajuntament a la ciutadania.

Un dels elements que es van incorporar a aquesta estratègia va ser el [Codi de Conducta i Bon Govern de l'Ajuntament de Mataró i del seu sector públic local](#) (d'ara endavant, Codi de Conducta i Bon Govern), aprovat el mandat anterior i que el Pla de Mandat vigent es planteja revisar en aquest mandat. Una mesura que pretén l'exercici ètic de la gestió pública i el servei a la ciutadania; que pretén, en definitiva, construir un sistema d'integritat institucional.

La integritat d'un ens públic és el resultat de l'actuació diària de totes i cadascuna de les persones que treballen dins o per a aquella organització: des de la persona que exerceix la màxima representació política i directiva, fins a qualsevol empresa privada que ofereixi un servei públic per compte d'aquella, passant per qualsevol del seu personal. Quanta més coherència i consistència existeixi entre totes aquestes actuacions i els principis, els valors i les normes de l'ordenament jurídic, més integritat institucional tindrem.

Per tal de materialitzar aquesta voluntat, des del 2018, l'Ajuntament de Mataró ha estat treballant en la construcció d'un sistema d'integritat institucional. Un sistema que encaixa i es reforçarà amb l'aplicació de les mesures obligatòries com a entitat executora dels fons del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (d'ara endavant PRTR).

El sistema d'integritat institucional de l'Ajuntament de Mataró i els plans antifrau dels fons del PRTR

El Consell Europeu va aprovar el 21 de juny de 2020 la creació del programa NextGenerationEU, l'instrument d'estímul econòmic més gran mai finançat per la Unió Europea, en resposta a la crisi sense precedents causada pel coronavirus.

El Mecanisme per a la Recuperació i la Resiliència (MRR), establert a través del Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, constitueix el nucli del Fons de Recuperació. La seva finalitat és donar suport a la inversió i les reformes als Estats Membres per aconseguir una recuperació sostenible i resilient, alhora que es promouen les prioritats ecològiques i digitals de la UE.

El MRR té quatre objectius principals: promoure la cohesió econòmica, social i territorial de la UE; enfortir la resiliència i la capacitat d'ajustament dels estats membres; mitigar les repercussions socials i econòmiques de la crisi de la COVID-19; i donar suport a les transicions ecològica i digital. Tots ells van dirigits a restaurar el potencial de creixement de les economies de la UE, fomentar la creació de llocs de treball després de la crisi i promoure el creixement sostenible.

Per assolir aquests objectius, cada Estat Membre ha de dissenyar un Pla Nacional de Recuperació i Resiliència que inclogui les reformes i els projectes d'inversió necessaris per assolir aquests objectius.

El PRTR espanyol té quatre eixos transversals que es vertebraran en 10 polítiques palanca, dins les quals es recullen trenta components, que permeten articular els programes coherents d'inversions i reformes del Pla:

- la transició ecològica
- la transformació digital
- la cohesió social i territorial
- la igualtat de gènere

Per fer efectives les iniciatives plantejades al PRTR, les administracions públiques han d'adaptar els procediments de gestió i el model de control. Algunes mesures d'agilització es van establir mitjançant el Reial decret llei 36/2020, del 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració pública i per a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

A més, cal la configuració i el desenvolupament d'un sistema de gestió que faciliti la tramitació eficaç de les sol·licituds de desemborsament als serveis de la Comissió Europea. Per fer-ho, s'ha

aprovat l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

Entre les previsions destaca l'obligació que imposa i desenvolupa l'article 6 que, amb la finalitat de donar compliment a les obligacions que l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241, de 12 de febrer, del Parlament Europeu i del Consell, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència imposa a Espanya en relació amb la protecció dels interessos financers de la Unió com a beneficiari dels fons del MRR, tota entitat, decisora o executora, que participi en l'execució de les mesures del PRTR haurà de disposar d'un «Pla de mesures antifrau» que li permeti garantir i declarar que, en el seu àmbit d'actuació respectiu, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interès.

A aquests efectes, i com a entitat executora, aquesta Entitat Local aprova el Sistema d'Integritat Institucional que incorpora les mesures establertes al Pla de Mesures Antifrau el contingut de les quals figura a continuació.

1. OBJECTIU I ÀMBIT D'APLICACIÓ

El present document té com a objectiu establir els principis i les normes que seran d'aplicació i observança en matèria d'integritat institucional a l'Ajuntament de Mataró i, específicament en matèria antifrau, anticorrupció i per evitar els conflictes d'interessos en relació amb els fons provinents del Mecanisme per a la Recuperació i la Resiliència (MRR).

L'objectiu principal que es planteja el Sistema d'Integritat Institucional de l'Ajuntament de Mataró és **reforçar la confiança de la ciutadania i la imatge institucional de l'Ajuntament en l'exercici quotidià de la seva activitat** (serveis, contractacions, subvencions, etc).

En base a aquest raonament, es planteja la consecució dels objectius específics següents que permetin minimitzar el risc de l'organització davant els casos de frau, corrupció, conflictes d'interessos o comportaments poc ètics.

1. Sensibilitzar el conjunt de l'organització en termes d'ètica, valors, integritat i prevenció de la corrupció.
2. Diagnosticar, de manera participativa, els punts forts i vulnerables en aquests àmbits.
3. Crear els mecanismes preventius i de control pertinents per resoldre dubtes, dilemes i conflictes en aquests àmbits.

Aquests objectius emanen directament del que estableix l'article 9.1 del Codi de Conducta i Bon Govern, que estableix que la finalitat del Marc bàsic d'integritat és:

- “Salvaguardar la implantació d'una política de difusió i prevenció del codi com a eina per identificar i solucionar marcs de risc a l'àmbit de l'ètica pública, i
- Prevenir les conductes desviades o la pròpia corrupció,
- Articular canals i procediments de resolució de problemes i dilemes ètics,
- Rebre qüestions ètiques, mitjançant l'establiment d'òrgans de garantia de l'efectivitat del codi esmentat i, així mateix, a través d'un procés d'avaluació i rendició de comptes.”

Adicionalment, i en el marc de la Directiva (UE) 2019/1937 i de l'Ordre HFP/1030/2021, s'amplia aquesta consideració per contemplar el conjunt del “cicle antifrau”, incorporant mesures de detecció, control i persecució.

Així, mitjançant el Sistema d'Integritat Institucional es promourà una cultura que exerceixi un efecte dissuasori per a qualsevol tipus d'activitat fraudulenta, fent-ne possible la prevenció i la detecció, i desenvolupant uns procediments que facilitin la investigació del frau i dels delictes relacionats amb aquest, que permetin garantir que aquests casos s'aborden de manera adequada i en el moment precís.

Aquest pla s'estructura al voltant dels quatre elements clau de l'anomenat “cicle antifrau”: prevenció, detecció, correcció i persecució i serà aplicable a tota la institució i, especialment, a tot el personal que intervingui en la gestió de fons procedents del MRR.

2. METODOLOGIA D'ELABORACIÓ DEL SISTEMA D'INTEGRITAT INSTITUCIONAL

Per arribar als objectius específics plantejats, s'han dut a terme les accions següents, que van comptar en les primeres fases amb el suport d'un consultor extern expert en prevenció dels riscos de corrupció seguint la cadència de fases següent: sensibilització, diagnòsi i disseny del pla d'acció.

La metodologia utilitzada per elaborar el Sistema d'Integritat Institucional va seguir les fases següents:

- Fase 1. Sensibilització
- Fase 2. Diagnòstic
- Fase 3. Disseny del Sistema d'Integritat Institucional

2.1 Fase 1. Sensibilització

Sessions formatives

Aquesta fase va consistir en tres sessions formatives adreçades a càrrecs directius i intermedis de l'organització, així com als representants sindicals per donar a conèixer els principals conceptes relatius a l'ètica pública i els riscos de corrupció. Aquestes sessions, de 3 hores de durada, es van dur a terme els dies 13 i 15 de març i 18 de juliol de 2018. L'assistència a aquestes sessions va ser de 70 persones.

Disseny i elaboració del material de sensibilització

Amb l'objectiu de fer extensiu el coneixement sobre la matèria i donar a conèixer l'enfocament que es fa d'aquesta qüestió, es va elaborar un material de sensibilització que recull els diferents elements presentats a les sessions de sensibilització presencial. Aquest material es revisarà i posarà a disposició del conjunt del personal municipal, a través de la creació d'un portal web que reculli el conjunt del projecte. El material inclou un qüestionari d'autoavaluació.

Inicialment es va preveure la transmissió d'aquest qüestionari de manera massiva, com a enquesta anònima, per poder detectar punts crítics i riscos de manera agregada en el marc del diagnòstic, però finalment es va optar per considerar-lo una eina al servei del personal municipal.

Atès que el projecte, en el desplegament de la infraestructura ètica, continuarà comptant amb mecanismes d'avaluació i sensibilització, es considera que aquestes dues eines (material i qüestionari) continuaran sent útils en fases posteriors.

2.2 Fase 2. Diagnòstic

La diagnosi de la situació d'ètica pública, com a fenomen que es manifesta en les actuacions de tot el personal municipal, havia de ser necessàriament participada. Inicialment es van plantejar tres dimensions:

- Una centrada en aquells càrrecs administratius inclosos al Codi de Conducta i Bon Govern i al seu sector públic local (Gerència, Cap de Gabinet d'Alcaldia, caps d'Àrea, adreces de serveis i gerències de les empreses municipals) i mitjançant entrevistes individuals.
- Una altra centrada en el personal municipal de diferents àrees i escales laborals mitjançant grups de discussió.
- Una tercera centrada en el conjunt del personal municipal mitjançant l' explotació de les dades agregades del qüestionari anònim d' autoavaluació.

D'aquesta manera, es podien combinar metodologies quantitatives i qualitatives, recollir el discurs sobre l'ètica pública a la institució i alhora poder dimensionar els riscos.

Entrevistes individuals

Es van fer 21 entrevistes individuals, d'una durada màxima de 30 minuts i garantint-ne la confidencialitat, als diferents responsables d'àrees i directius públics municipals i del seu sector públic. A les entrevistes es plantejaven temes als participants, opinions sobre situacions concretes relatives al nivell d'ètica i compromís amb les activitats públiques.

L'objectiu d'aquestes entrevistes era recollir l'opinió dels professionals directament afectats pel Codi de Conducta i Bon Govern que, al seu torn, són les persones que ocupen càrrecs de més responsabilitat i són susceptibles d'exposar-se a riscos de corrupció més grans. Així mateix, des d'una perspectiva on el lideratge ètic té un paper clau, la seva opinió era especialment rellevant a l'hora d'enfocar el pla de treball.

Aquestes entrevistes es van celebrar els dies 29 i 30 de maig, 28 de juny i 3 doctubre de 2018.

Grups de discussió

Realització de dos grups de discussió que van incloure diversos exercicis participatius, barrejant persones de diferents unitats i categories professionals. S'hi van aplicar metodologies com el coaching per valors i sobre diferents temes relacionats amb la integritat en un total de 15 participants. En aquest cas, l'objectiu era recollir el discurs del personal municipal de base i contrastar allò que pogués emanar de les entrevistes amb càrrecs de responsabilitat.

Tots dos grups de discussió es van celebrar el 20 de juny de 2018.

Qüestionari d'autoavaluació individual

El qüestionari d'autoavaluació estava inicialment concebut per a una doble funció: com a eina per al personal municipal i com a eina per a l'avaluació. Finalment se'n va descartar l'ús com a eina d'avaluació. Tot i això, es considera necessari l'ús d'aquesta eina en la seva doble funció com un dels mecanismes de monitorització del projecte i mesura del "clima ètic" de la institució, de manera que s'hauria d'utilitzar en les fases inicials de desplegament del model.

Grup de discussió específic sobre mecanismes de selecció i promoció de personal, compres i contractació

Un cop finalitzades les fases anteriors de diagnosi, es va elaborar un primer esborrany de la diagnosi. Aquest esborrany posava de manifest l'existència de vulnerabilitats o aspectes millorables en la prevenció del risc en els àmbits de la selecció i la promoció del personal i en el de compres i contractació. Per aprofundir en aquests àmbits, que els estudis d'aquest àmbit consideren clau, es va realitzar un grup de discussió específic amb els responsables d'aquests àmbits en diferents àrees.

Així mateix, i per introduir elements objectius a la diagnosi, es va utilitzar l'eix 6. Ètica pública del qüestionari de benchmarking de l'*European Label of Governance Excellence* (ELOGE), que incorpora una bateria d'indicadors per mesurar, entre d'altres, el nivell de mecanismes per la prevenció de riscos de corrupció i promoció del comportament ètic a les administracions.

Avaluació de riscos. Qüestionari d'autoavaluació Ordre HFP/1030/2021

Amb l'objectiu de completar el Sistema d'Integritat Institucional segons el que estableix l'Ordre HFP/1030/2021, en data 22 de desembre de 2021, es va dur a terme el qüestionari d'autoavaluació institucional incorporat com a annex a l'Ordre esmentada (Annex II. B.5). L'elaboració d'aquest qüestionari era un requisit per a la confecció del Pla Antifrau obligatori per a la gestió dels fons provinents del PRTR.

Per complir el test, per decret número 10775 de data 23 de novembre de 2021, es va crear una Comissió Antifrau, formada per personal de la Secretaria General, la Intervenció, la Direcció de Recursos Humans, el Servei de Compres i Contractacions, el Servei de Gestió Econòmica, i el Servei d'Estratègia i Governança. Des d'un punt de vista operatiu, el qüestionari es va realitzar individualment de forma telemàtica i prèvia a una sessió on es van posar en comú els resultats i validar el resultat definitiu del qüestionari (vegeu qüestionari a l'Annex I d'aquest document).

2.3 Fase 3. Disseny del Sistema d'Integritat Institucional

Com a resultat del procés de diagnòstic, i des de la perspectiva del cicle antifrau, es van obtenir les conclusions següents:

Prevenició

- Es pot ubicar la majoria de les treballadores i dels treballadors públics de l'Ajuntament en un marc d'ètica convencional (segons l'escala moral de Kohlberg). Per tant, podem assegurar que els/les empleats/des públics/ques de la corporació són respectuosos/es amb les lleis i l'ordre establert i, en conseqüència, assumeixen les regles per un deure cap als altres i s'adapten a l'entorn ètic col·lectiu.
- Es constata que hi ha un grup de treballadors/ores que es trobarien en una etapa ètica basada en els principis, és a dir, són aquelles persones que estan disposades a fer el salt cap a una ètica pública més exigent, i que busquen actuar de forma coherent amb el benestar general.
- Els/les empleats/des públics/ques tenen interioritzat majoritàriament uns principis i valors que configuren una ètica pública col·lectiva de l'Ajuntament, i a més, en la seva conducta professional mantenen un nivell d'integritat acceptable.
- El nivell de cultura ètica col·lectiva no és igual a totes les unitats administratives. S'observen diferències, en alguns casos, per qüestions d'adaptació al tipus de servei d'adscripció.
- En general, els/les empleats/des manifesten que no tenen pressions polítiques en les seves actuacions administratives. Es valora positivament la relació de respecte entre l'àrea tècnica i l'esfera política.
- No existeix la mateixa cultura ètica a les empreses públiques que a l'Ajuntament: la interiorització del concepte de satisfacció de l'interès públic és molt menor a les primeres, així com el rigor en el compliment normatiu.
- Es constata que els empleats i les empleades consideren que el seu nivell d'ètica personal és superior al nivell d'ètica col·lectiva. L'Ajuntament hauria de fer les accions de millora perquè el nivell d'ètica col·lectiva sigui superior al nivell d'ètica individual. La institució pública s'ha de regir per un principi de comportament més rígid en general i així s'hauria de veure en la percepció que té el conjunt del personal municipal.
- Els principis i valors ètics no s'han treballat de manera específica ni s'ha efectuat una difusió adequada de com s'apliquen a l'activitat pública.
- Caldria fer més difusió i treball d'aquests principis perquè tot/a empleat/ada i directiu/iva públic/a tingui un coneixement adequat dels principis i valors de l'Ajuntament de Mataró. Un instrument inicial hauria de ser el Manual d'acollida.
- Un cop l'empleat/ada o directiu/va prengui possessió, seria adequat que signessin un document d'adhesió als principis i valors públics.
- Cal treballar l'ètica pública amb programes de formació. Els conceptes ètics haurien d'estar incorporats a la formació del personal i dels/de les directius/ives ja sigui de forma específica (cursos i seminaris sobre ètica pública), ja sigui incorporant el seu contingut de forma transversal a la resta de formació.
- Caldria difondre els principis i valors de manera individualitzada. Uns principis i valors que no són només d'aplicació al personal públic: les administracions públiques han d'incloure

als plecs de clàusules contractuals i a les bases de convocatòria de subvencions o ajudes, els principis ètics i les regles de conducta a què han d'adequar l'activitat als contractistes i a les persones beneficiàries, i han de determinar els efectes d'un eventual incompliment d'aquests principis. Per tant, cal fer una adequada difusió dels principis i regles de conducta també en els contractistes i beneficiaris de subvencions.

- És important que la institució faci les accions preventives que siguin necessàries per prevenir les pràctiques incorrectes i millorar l'actuació pública. Cal destacar que l'article 64 de la LCSP obliga als òrgans de contractació a prendre les mesures adequades per lluitar contra el frau, el favoritisme i la corrupció, i prevenir, detectar i solucionar de manera efectiva els conflictes d'interessos. Aquestes actuacions de prevenció ja s'haurien d'implementar en la contractació pública però, a més, s'haurien d'incorporar a tota l'activitat administrativa.
- El Sistema d'Integritat necessita un òrgan que pugui prevenir i controlar aquelles conductes contràries als principis aprovats al Codi de Conducta. La Comissió d'Ètica prevista al Codi de Conducta de l'Ajuntament ha d'ocupar un espai important per a la implementació del Sistema d'Integritat. És rellevant que la Comissió tingui un paper actiu en la difusió del Codi, així com en l'emissió de criteris interpretatius i que en aquells casos de vulneració del Codi pugui actuar de manera eficaç. Cal recordar que els principis ètics col·lectius s'implementen en funció de la conducta dels seus directius, i no pas d'uns principis que consten en un codi. Per això, resultarà essencial que la conducta diària dels/de les directius/ves públics/ques transmeti que s'han interioritzat els principis del Codi de Conducta.

Detecció

- Es constata un nivell de comportament ètic elevat respecte a temes com no acceptar tractes de favor o d'abstenir-se d'acceptar regals per part de les empreses.
- Pel que fa als canals de denúncia de pràctiques irregulars, cal desenvolupar sistemes efectius de denúncia d'aquestes pràctiques. L'aprovació per part del Parlament Europeu i del Consell de la Directiva de protecció dels denunciants suposa que un cop es traslladi a l'ordenament intern (o independentment en ser d'aplicació directa), les administracions disposin de canals de denúncia interna i protecció del denunciant.
- L'increment del rigor normatiu actual i els sistemes de control estan millorant en la prevenció de conductes irregulars, però en alguns casos es produeix una sobrecàrrega de tasques i que hi hagi una certa paralització administrativa davant la impossibilitat de complir tots els requisits normatius.
- La majoria de les unitats administratives han considerat que el risc de corrupció o mala praxi és baix, ja que a l'Administració municipal ja hi ha suficients controls formals que en garanteixen el bon funcionament, ajustant-se al marc legal. Queda clar, per tant, que no s'observa amb caràcter general cap àrea en què hi hagi una manca de control, i per tant el control administratiu suposa els mecanismes més eficaç de prevenció.
- La creació de canals de consulta, queixa o denúncia resulten fonamentals per donar eficàcia als codis de conducta. S'ha de donar tota la informació als empleats i empleades i ciutadans i ciutadanes sobre la possibilitat de presentar aquestes consultes, queixes o denúncies. Aquests canals han de ser d'ús fàcil i accessible i cal difondre'n àmpliament l'existència.

Elaboració del pla d'acció

El procés d'elaboració del pla d'acció del Sistema d'Integritat Institucional ha comptat amb diferents etapes.

1. **Elaboració de la proposta de pla d'acció.** El Servei d'Estratègia i Governança, d'acord amb l'encàrrec rebut mitjançant el Decret 10775, de 23 de novembre de 2021, va elaborar un primer esborrany del pla d'acció en base a la diagnosi anterior i als requeriments de l'Ordre HFP/1030/2021. Aquest esborrany fou elevat a la Comissió Antifrau, que en va elaborar i aprovar els continguts definitius de la proposta que es va elevar als òrgans d'aprovació en sessió de 22 de desembre de 2021.
2. **Discussió política de la proposta de pla d'acció.** La proposta definitiva es va presentar a la CIM de Presidència, Qualitat Institucional i Estratègia Mataró de 20 de gener de 2022.
3. **Aprovació del pla d'acció.** En sessió de 3 de febrer de 2022, el Ple Municipal de l'Ajuntament de Mataró es sotmet el pla d'acció a aprovació.

3. PLA D'ACCIÓ DEL SISTEMA D'INTEGRITAT INSTITUCIONAL

L'Ajuntament de Mataró, després del procés de diagnòstic presentat a l'apartat anterior i un cop realitzada l'autoavaluació del risc de frau, articula una sèrie de mesures i procediments estructurats al voltant dels quatre elements clau del cicle de lluita contra el frau: prevenció, detecció, correcció i persecució.

3.1 Mesures de prevenció

Tal com s'exposa en l'apartat 1, un dels objectius específics del Sistema d'Integritat Institucional de l'Ajuntament de Mataró és sensibilitzar el conjunt de l'organització en termes d'ètica, valors, integritat i corrupció. Es tracta, doncs, de desenvolupar una sèrie de mesures en l'àmbit preventiu.

En base al diagnòstic, les accions que es desenvoluparan són les següents¹:

A. Declaració política

Es considera necessari manifestar i difondre al màxim la postura antifrau de l'entitat; per això, l'Ajuntament de Mataró subscriu una declaració institucional antifrau basada en els valors d'integritat, objectivitat, rendició de comptes i honestedat (vegeu Annex II). Aquesta declaració s'aprova en el Ple Municipal, òrgan principal de govern de la Corporació i que compta amb la presència de totes les forces polítiques amb representació al Consistori.

Aquesta declaració institucional es publicarà a la pàgina web de l'Ajuntament per al seu coneixement general (vegeu acció 3.1.F).

B. Codi de Conducta i Bon Govern de l'Ajuntament de Mataró

L'Ajuntament disposa d'un [Codi de Conducta i Bon Govern](#), que també s'aplica a tot el sector públic local. El codi és aplicable als alts càrrecs, tal com estableix el Títol V, Capítol I, de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, del Parlament de Catalunya, en desplegament de l'article 25.2 de la Llei estatal 19/2013, del 9 de desembre, d'ídem titol. Recentment, el Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública de la Generalitat de Catalunya, de desenvolupament parcial de la Llei 19/2014, ha precisat que "tenen la consideració d'alts càrrecs i de personal directiu local, en tot cas, els

¹ Es pot veure el detall del Pla d'Accio a l'Annex V.

càrrecs electes i els titulars dels òrgans que exerceixen funcions de gestió o execució de caràcter superior”.

Donada aquesta darrera novetat normativa, es revisarà el contingut del Codi, es difondrà entre el personal a qui és aplicable i s'habilitarà un formulari d'adhesió a aquest. Així mateix, es constituirà la Comissió d'Ètica (vegeu apartat 4), que emetrà els criteris interpretatius del Codi.

El [Codi](#) es pot consultar al Portal de Transparència de l'Ajuntament de Mataró i serà també inclòs a la pàgina web específica del Sistema d'Integritat Institucional (veure acció 3.1.F).

C. Adhesió i difusió del Codi Ètic del Servei Públic de Catalunya

El 26 d'octubre passat, el Govern de la Generalitat de Catalunya, va aprovar [el Codi Ètic del Servei Públic a Catalunya](#) mitjançant l'Acord GOV/164/2021. Aquest codi estableix una sèrie de valors que han de seguir tots els servidors públics (i el personal d'empreses prestadores de serveis públics) en quatre àmbits: valors inherents al servei públic, valors relacionats amb l'actuació dels servidors públics, valors vinculats a les dimensions relacionals dels servidors públics i valors de les organitzacions responsables del servei públic.

La mesura que es durà a terme és l'adhesió de l'Ajuntament de Mataró, d'acord amb la part social, al Codi Ètic del Servei Públic de Catalunya i la seva difusió del Codi esmentat entre els/les treballadors/es municipals a través de l'espai web sobre Integritat Institucional previst al pla d'acció (vegeu acció 3.1.F).

D. Declaració d'absència de conflicte d'interessos al personal municipal participant en la gestió dels Fons NGEU

S'estableix l'obligació d'emplenar una declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) per a tots els intervinents en els procediments de gestió, contractació i de concessió de subvencions finançats amb càrrec al MRR i, en tot cas, el responsable de l'òrgan de contractació o concessió de subvenció, el personal que redacti els documents de licitació, bases i/o convocatòries, els experts que avaluïn les sol·licituds, ofertes o propostes, els membres dels comitès d'avaluació de sol·licituds, ofertes o propostes i altres òrgans col·legiats del procediment. En cas d'òrgans col·legiats, aquesta declaració es podrà fer a l'inici de la reunió corresponent per tots els intervinents en aquesta i reflectint-se a l'Acta.

En emplenar la DACI s'haurà d'observar l'estricta aplicació de l'article 53 del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic relatiu als principis ètics, l'article 23 de la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, relatiu a l'abstenció i la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Es dissenyarà un procediment àgil per a la seva complimentació per part del personal i per part dels/de les beneficiaris/àries. Així mateix, es portarà un registre i arxiu de les DACI complimentades per cada convocatòria de fons MRR percebuda a fi i efecte de permetre'n la seva verificació.

Igualment, s'estableix l'emplenament de la DACI com a requisit a aportar pel/per els beneficiaris que, dins dels requisits de concessió de l'ajuda, hagin de dur a terme activitats que presentin un conflicte d'interessos potencial.

El model de DACI s'inclou a l'Annex III.

Finalitzat el primer any de posada en marxa d'aquesta mesura, se n'avaluarà l'efectivitat i cost-benefici a l'efecte d'estendre l'obligació al conjunt de projectes de l'Ajuntament de Mataró.

E. Pla de formació

L'Ajuntament organitzarà cursos i sessions informatives i formatives sobre diferents temàtiques en relació amb la integritat institucional, i la prevenció del frau i la corrupció amb la finalitat de capacitar el personal municipal amb uns aprenentatges que ajudin a detectar i prevenir el comportament poc ètic de l'ús dels fons públics i, per tant, el potencial frau.

Aquesta formació s'incorporarà al pla formatiu intern, dirigit a tot el personal municipal, però serà d'assistència obligatòria per a totes les persones intervinents en els procediments de gestió, contractació i de concessió de subvencions finançats amb càrrec al MRR.

Es preveuen quatre grans línies en aquest àmbit:

- Sensibilització i difusió del marc d'integritat entre els càrrecs electes.
- Sensibilització i difusió del marc d'integritat al conjunt de la plantilla d'empleats/des municipals, i formació específica en aspectes vinculats al sistema d'integritat i a la gestió dels riscos.
- Formació al personal municipal que participi en la gestió dels Fons NGEU, amb especial incidència en la prevenció dels conflictes d'interès, el frau i la corrupció.
- Integrar el coneixement del marc d'integritat en processos de gestió de persones, i especialment en la selecció i incorporació de professionals a l'organització, l'acollida de nous professionals, i les promocions internes.

F. Espai web sobre integritat institucional

Amb la finalitat de donar a conèixer les diferents iniciatives de l'Ajuntament entre la ciutadania i els/les treballadors/es municipals, es crearà un espai web sobre el Sistema d'Integritat Institucional. Aquest espai donarà a conèixer la seva activitat i oferirà materials, recursos i eines (pròpies o altres institucions) per prevenir i combatre el frau i la corrupció.

3.2 Mesures de detecció

A. Verificació de les DACI amb informació provinent d'altres fonts

Les declaracions d'absència de conflicte d'interessos han de ser verificades. Els mecanismes de verificació s'han de centrar en la informació continguda a les DACIs, que cal examinar en contrast amb altres tipus d'informació:

- informació externa (per exemple, informació sobre un conflicte potencial d'interessos proporcionada per persones alienes a l'organització que no tenen relació amb la situació que ha generat el conflicte en qüestió);
- informació interna (per exemple, mitjançant la explotació creuada del registre de DACIs del personal municipal i dels/de les beneficiaris/àries o les agendes dels càrrecs electes i directius publicades d'acord amb la Llei 9/2014);
- comprovacions realitzades sobre determinades situacions amb un risc alt de conflicte d'interessos, basades en l'anàlisi de riscos interns o banderes vermelles (vegeu apartat B),
- controls aleatoris.

La comprovació de la informació es podrà realitzar a través de les bases de dades de registres mercantils, la Base de Dades Nacional de Subvencions, expedients de les treballadores i treballadors municipals (tenint en compte les normes de protecció de dades) o mitjançant eines de prospecció de dades o de puntuació de riscos (ARACHNE).

B. Seguiment de les banderes vermelles

Cal assegurar que els procediments de control focalitzin l'atenció sobre els punts principals de risc de frau. La simple existència d'aquest control serveix com a element dissuasori. En aquesta línia de cerca d'indicis de frau, les institucions europees han elaborat diferents documents que componen un catàleg de signes o marcadors de risc, anomenats "banderes vermelles". Aquest catàleg serà utilitzat a l'Ajuntament, recollint a l'Annex IV les més utilitzades. Són indicadors d'avís que pugués estar ocorrent una activitat fraudulenta.

El seguiment de banderes vermelles és una eina de detecció de senyals d'alarma, pistes o indicis de possibles situacions de frau. La materialització d'una bandera vermella no implica l'existència de frau, i molts dels indicadors, per si sols, no són en absolut conclouents respecte a una possible situació de frau, però en tot cas permeten generar alertes que poden ajudar a identificar una àrea, àmbit o activitat que necessita una atenció afegida per descartar o confirmar una situació de frau potencial.

El seguiment de les banderes vermelles es realitzarà en base a les comunicacions de la bústia de denúncies (veure acció 3.2.C) i serà avaluat per la Comissió Antifrau. Així mateix, la Comissió Antifrau realitzarà una revisió dels diferents indicadors i veure si algun d'ells presenta una incidència recurrent i desperta una alarma o si, per contra, no s'ha produït cap circumstància que provoqui una alerta.

La materialització d'una bandera vermella no té perquè implicar l'existència de frau. Amb tot, si efectivament es detecta una situació potencialment fraudulenta o de frau consumat, serà necessari que l'organització analitzi si es tracta d'una incidència sistèmica, (que per tant posa en qüestió els processos i procediments de l'entitat així com els seus mecanismes de detecció de situacions de risc a la integritat), o bé si es tracta d'una irregularitat o infracció puntual.

La bateria d'indicadors que constituïran el sistema de banderes vermelles s'elaborarà d'acord amb els resultats obtinguts de l'avaluació de riscos.

C. Bústia de denúncies i consultes ètiques

S'habilitarà un procediment per denunciar irregularitats a través de la pàgina web de l'Ajuntament. Eventualment, i fins a la posada en funcionament de la bústia pròpia, s'hi inclourà l'enllaç al Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA), òrgan encarregat de coordinar les accions encaminades a protegir els interessos financers de la Unió Europea contra el frau en col·laboració amb l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude (OLAF).

D'acord amb allò establert a la Directiva (UE) 2019/1937, de 23 d'octubre, de protecció de les persones alertadores (*whistleblowers*), aquest canal permetrà l'anonimat en la presentació d'informació relativa a sospites de frau o corrupció.

A través d'aquest canal de denúncia obert, qualsevol persona podrà notificar les sospites de frau i les presumptes irregularitats que, en aquest sentit, pugui haver detectat, i se li informarà que:

1. La denúncia serà tinguda en compte i els seran comunicats els resultats de les gestions realitzades.
2. S'ha de respectar la confidencialitat i la protecció de dades personals.
3. No patiran cap represàlia, ni seran sancionats en el cas que es tracti de funcionaris públics.

Així mateix, es desplegarà un segon canal per a la resolució de dilemes o dubtes d'interpretació del Codi Ètic, funció que correspon a la Comissió Ètica.

En aquest cas, es tracta d'habilitar un canal on plantejar i veure resolts dilemes i dubtes d'integritat és una mesura que fa tangible l'aplicació del sistema d'integritat a l'organització amb l'objectiu de donar respostes davant de dubtes en la interpretació i aplicació del Codi de Conducta i Bon Govern de l'organització, i oferir pautes que ajudin a alinear pràctiques professionals amb els valors que el Codi promou. Aquest canal serà accessible a totes les persones que formen part de l'ens local – càrrecs electes, de confiança, personal directiu i de comandament, i personal de la Corporació- així com del sector públic local en tant que l'esmentat Codi també és d'aplicació en l'exercici de l'activitat dels seus càrrecs directius.

3.3 Mesures de correcció i persecució

A. Procediment per abordar conflictes d'interès

En cas de sospites fundades de l'existència d'un conflicte d'interès, es comunicaran al/la superior jeràrquic/a de l'implicat o implicada, que durà a terme els controls i les investigacions necessaris.

Si els controls no corroboren la informació, es procedirà a l'arxiu de les actuacions. Si els resultats dels controls confirmen la informació inicial i el conflicte d'interès és de tipus administratiu, el superior jeràrquic podrà:

- adoptar les sancions disciplinàries i les mesures administratives que siguin procedents contra el/la funcionari/ària implicat/ada; en particular s'aplicarà de manera estricta l'article 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, relatiu a la recusació;
- cancel·lar el contracte/acte afectat pel conflicte d'interès i repetir la part del procediment en qüestió;
- fer públic què ha passat per garantir la transparència de les decisions i, com a element dissuasori, per impedir que es tornin a produir situacions similars, d'acord amb la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

En cas que el conflicte d'interès sigui de naturalesa penal, el superior jeràrquic, a més d'adoptar les mesures anteriors, ha de comunicar els fets al Ministeri fiscal per tal que aquest adopti les mesures pertinents.

B. Mecanismes de correcció

Davant de qualsevol sospita de frau correspondrà actuar a la Comissió Antifrau demanar tota la informació necessària que permeti determinar si efectivament aquesta situació s'ha produït. L'aparició de diversos dels indicadors anomenats "banderes vermelles" serà un dels principals criteris per determinar l'existència de frau.

A tal efecte, es convocarà una sessió extraordinària de la Comissió Antifrau tan bon punt es disposi de la sospita, amb independència del mecanisme de detecció del que provingui, i en delimitarà el caràcter sistèmic o puntual.

La detecció de possible frau, o la seva sospita fonamentada, comportarà la immediata suspensió del procediment, la notificació de tal circumstància a les autoritats interessades (finançadores i judicials) i als organismes implicats en la realització de les actuacions en el termini màxim de 2 dies hàbils a comptar des de la reunió de la Comissió Antifrau en què valora que efectivament existeix fonament i la revisió de tots aquells projectes que hi hagin pogut estar exposats.

En cas que es detectin irregularitats sistèmiques, s'adoptaran les mesures següents:

- Revisar la totalitat dels expedients inclosos en aquesta operació i/o de naturalesa econòmica anàloga.
- Retirar el finançament comunitari de tots aquells expedients en què s'identifiqui la incidència detectada.
- Comunicar a les unitats executores les mesures necessàries que cal adoptar per solucionar la debilitat detectada, de manera que les incidències trobades no es tornin a repetir.
- Revisar els sistemes de control intern per establir els mecanismes oportuns que detectin les incidències esmentades en les fases inicials de verificació.

C. Procediment de persecució

En el supòsit que la Comissió Antifrau, un cop avaluada la informació disponible, detecti un possible frau, o una sospita fonamentada del mateix, procedirà a:

- Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decisora (o a l'entitat executora que li hagi encomanat l'execució de les actuacions, cas en què serà aquesta la que els comunicarà a l'entitat decisora), qui comunicarà l'assumpte a la Autoritat Responsable, la qual podrà sol·licitar la informació addicional que consideri oportuna de cara al seu seguiment i comunicació a l'Autoritat de Control.
- Denunciar, si és el cas, els fets punibles a les autoritats públiques competents (Servei Nacional de Coordinació Antifrau) per a la seva valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude.
- Iniciar una informació reservada per depurar responsabilitats o incoar un expedient disciplinari.
- Denunciar els fets davant de la fiscalia i els tribunals competents, en els casos oportuns.

D. Avaluació del Sistema d'Integritat Institucional

Per tal d'avaluar l'eficàcia del pla i revisar els punts febles que pugui tenir la seva implementació, s'aplicaran diferents eines que permetin millorar-ne el funcionament. Entre aquestes, es dissenyaran i s'aplicaran instruments i mesures com:

- Avaluació de la cultura institucional,
- Qüestionari d'autoavaluació al conjunt del personal municipal (clima ètic),
- Elaboració i revisió anual del mapa de riscos,
- Revisió anual del qüestionari d'autoavaluació de l'Ordre HFP/1030/2021.

La Comissió Antifrau serà l'encarregada de dur a terme l'avaluació i proposar els canvis que consideri oportuns.

4. GOVERNANÇA DEL SISTEMA D'INTEGRITAT INSTITUCIONAL

Per tal d'aplicar el Sistema d'Integritat Institucional, l'Ajuntament de Mataró articularà tres òrgans i unitats que es relacionen entre sí: la Comissió Antifrau, la Comissió d'Ètica i el Servei d'Estratègia i Governança.

Comissió Antifrau

Per assegurar una correcta aplicació de les mesures antifrau en aquest Ajuntament, s'ha designat per decret d'Alcaldia núm. 10775 de data 22 de novembre de 2021 una Comissió Antifrau, integrada per personal propi amb especial capacitat pertanyent als següents serveis i/o funcions municipals:

- Secretària General
- Intervenció
- Recursos Humans
- Gestió Econòmica
- Compres i Contractació
- Servei d'Estratègia i Governança

La participació dels membres nomenats és a títol individual. En tot moment, els membres exerciran les seves funcions dins l'esmentada Comissió en base al seu coneixement i opinió personals, garantint la confidencialitat de les informacions i deliberacions a les que pugui accedir com a membre i abstenint-se de participar de les deliberacions de qüestions en les quals tingui un conflicte d'interès en qualsevol de les seves modalitats. A tal efecte, els membres signaran una declaració d'acceptació del nomenament i l'exercici de les seves funcions segons s'ha descrit anteriorment.

La direcció i el suport tècnic d'aquesta Comissió recau sobre el Servei d'Estratègia i Governança, realitzant les convocatòries que siguin necessàries atenent a les necessitats específiques que es puguin determinar, així com l'impuls i supervisió de l'execució del Sistema d'Integritat Institucional.

La Comissió Antifrau exerceix les següents funcions:

- a) Avaluació periòdica del risc de frau, assegurant-se que existeix un control intern eficaç que permeti prevenir i detectar els possibles fraus.
- b) Definir la Política Antifrau i el disseny de les mesures necessàries que permetin prevenir, detectar, corregir i perseguir els intents de frau.
- c) Conscienciar i formar la resta del personal municipal.
- d) Obrir un expedient informatiu davant qualsevol sospita de frau, sol·licitant tota la informació que es consideri pertinent a les unitats involucrades en la mateixa, per a la seva anàlisi.
- e) Resoldre els expedients informatius incoats, ordenant el seu possible arxiu, en cas que lessospites resultin no fonamentades, o l'adopció de mesures correctores oportunes si arribés a la conclusió que el frau realment s'ha produït.

- f) Informar a la Alcaldia-Presidència i Secretaria General de la Corporació de les conclusions obtingudes en els expedients incoats i, en el seu cas, de les mesures correctores aplicades.
- g) Subministrar la informació necessària a les entitats o organismes encarregats de vetllar per la recuperació dels imports indegudament rebuts per part dels beneficiaris, o incoar les conseqüents sancions en matèria administrativa.
- h) Portar un registre dels mostrejos realitzats, de les incidències detectades i dels expedients informatius incoats i resolts així com realitzar el seguiment d'aquells expedients que s'hagin elevat a instàncies competents en l'àmbit judicial.
- i) Elaborar una Memòria Anual comprensiva de les activitats realitzades per la Comissió en l'àmbit de la seva competència.

S'estableix el següent règim de funcionament de la Comissió:

- La Comissió Antifrau es reunirà trimestralment amb caràcter ordinari i de forma extraordinària en casos de sospita o necessitats urgents.
- Per a la constitució de la sessió, serà necessari un quòrum del 75% dels seus membres. En cas de manca de quòrum, la segona convocatòria es celebrarà en 24 hores.
- La presència a les sessions de la Comissió és inexcusable llevat de causa justificada. En aquest cas, el/la membre de la Comissió que no pugui assistir, podrà ser substituït/da per un/a treballador/a municipal d'igual o superior categoria professional que serà nomenat/da a tal efecte.
- El règim de presa d'acords és el de majoria qualificada (2/3 parts dels membres).
- La convocatòria serà realitzada per part de la/les persona/es representant/s del Servei d'Estratègia i Governança amb una antelació mínima de 48 hores i haurà d'anar acompanyada d'un ordre del dia dels assumptes a tractar.
- De cadascuna d'aquestes reunions s'eleva l'oportuna Acta que haurà de ser llegida i aprovada per tots els membres de la Comissió a la reunió següent a la seva celebració.

Durant el primer any s'avaluarà la necessitat de constituir un òrgan administratiu que centralitzi el Sistema d'Integritat Institucional, amb independència funcional del Govern municipal, que exerceixi les funcions de la Comissió Antifrau o la delegació d'aquestes funcions en el Defensor del Ciutadà local.

Comissió d'Ètica

Tal com estableix el Codi de Conducta i Bon Govern, l'Ajuntament de Mataró crearà una Comissió d'Ètica que serà l'òrgan de garantia que rebra les consultes, problemes, dilemes i qüestions ètiques i donarà resposta a aquestes a través de propostes, recomanacions o informes, segons els casos.

Si la complexitat del cas o la conveniència perquè hi hagi una doctrina o opinió general ho aconsellen, podrà sol·licitar un o diversos informes de contrast a institucions públiques especialitzades en aquesta matèria o experts i professionals, a l'efecte de disposar d'un criteri especialitzat i imparcial. Aquesta decisió es comunicarà a l'Ajuntament i les seves interpretacions o propostes podran ser assumides pels òrgans de govern de l'entitat corresponent.

Segons el Codi de Conducta i Bon Govern, la Comissió d'Ètica estarà formada pels membres següents:

- 1 representant polític que serà elegit pel Ple (o per sorteig) i presidirà la comissió.
- 1 directiu municipal o empreses públiques. Un cop aprovat pel Ple es podrà delegar a la Junta de Portaveus el seu nomenament.
- El Defensor del Ciutadà de Mataró.
- 2 persones externes. El seu nomenament es realitzarà al Ple. Aquests experts han de ser de reconegut prestigi o ciutadans de Mataró amb una trajectòria personal d'honestedat i exemplaritat ciutadana.

La Comissió d'Ètica tindrà una vida lligada al mandat, i en el cas dels representants polítics es renovaran cada 2 anys. Per al bon funcionament de la Comissió, s'han de nomenar membres suplents per preveure les possibles situacions d'abstenció o recusació.

Les funcions de la Comissió d'Ètica seran les següents²:

- a) Promoure la difusió, interiorització i el compliment correcte dels valors, principis i normes de conducta que contingui el Codi Ètic.
- b) Prevenir davant la hipotètica aparició de conductes no adequades en l'exercici de les funcions dels càrrecs representatius, així com del personal directiu, i preservar i salvaguardar, així, la imatge i el clima ètic de l'Ajuntament.
- c) Resoldre els dubtes i dilemes ètics que puguin plantejar-se els càrrecs representatius o del personal directiu, mitjançant l'emissió d'informes, propostes o recomanacions.
- d) Rebre qüestions ètiques sobre l'incompliment dels valors, principis i normes de conducta recollits en aquest codi i, si escau, elevar-les perquè en prenguin coneixement i informe a persones o institucions externes, quant la complexitat de l'assumpte o la necessitat d'establir criteris comuns per a tots els ens locals de Catalunya així ho requereixi.
- e) Tramitar les qüestions ètiques, així com fer informes i recomanacions que podran tenir la consideració de propostes als òrgans de govern de l'Ajuntament o de les seves entitats del sector públic perquè adoptin les pertinents propostes o recomanacions, així com recomanacions adreçades a les persones afectades, perquè prenguin les decisions pertinents.
- f) Elaborar un informe anual sobre l'activitat de l'òrgan i proposar, si escau, la modificació dels continguts establerts en aquest codi o les mesures que s'estimin oportunes.
- g) Confeccionar i proposar l'aprovació de la guia explicativa del codi, en què, amb una periodicitat anual o bianual, es detallaran i ordenaran des del punt de vista temporal i temàtic els informes que s'hagin anat adoptant durant cada exercici per aquest òrgan .

La Comissió d'Ètica de l'Ajuntament tindrà coneixement exclusiu sobre aquells assumptes o qüestions en relació al contingut del Codi de Conducta i Bon Govern i comptarà amb el suport del Servei d'Estratègia i Governança en el desenvolupament de la seva activitat.

² Article 10.2 del Codi de Conducta i Bon Govern de l'Ajuntament de Mataró i el seu sector públic local.

Servei d'Estratègia i Governança

El Servei d'Estratègia i Governança és el servei municipal competent en l'àmbit de la governança i, per extensió, en el d'integritat institucional. Està adscrit a la Direcció d'Innovació i Qualitat, dins de l'Àrea de Presidència i Estratègia Mataró i mitjançant el Decret 10775, de 22 de novembre de 2021, li foren encarregades "la direcció i el suport tècnic de la Comissió Antifrau en el desenvolupament de la seva activitat, així com l'impuls i supervisió de l'execució del Sistema d'Integritat Institucional".

El rol del servei és de suport tècnic als altres òrgans de governança del Sistema, la Comissió d'Ètica i la Comissió Antifrau.

Les seves funcions són:

- a) Dirigir i donar suport tècnic a la Comissió Antifrau en el desenvolupament de la seva activitat, fent les convocatòries necessàries atenent les necessitats específiques que es puguin determinar.
- b) Donar suport tècnic i assistir, amb veu però sense vot, a les sessions de la Comissió Ètica.
- c) Impulsar i supervisar l'execució del Sistema d'Integritat Institucional.
- d) Gestionar la bústia de denúncies i dubtes ètics, i canalitzar-la a la Comissió d'Ètica o la Comissió Antifrau en funció de la seva naturalesa.
- e) Dissenyar i gestionar el portal web sobre integritat institucional.
- f) Elaborar les eines necessàries per al seguiment i l'avaluació del Sistema d'Integritat Institucional.
- g) Relacionar-se amb altres institucions públiques en l'àmbit de la integritat institucional.
- h) Actuar d'interlocutor amb la resta de serveis municipals que puguin ser necessaris per al desplegament de les accions previstes al Sistema d'Integritat Institucional.

5. GLOSSARI

Són d'aplicació al present Sistema d'Integritat Institucional les següents definicions:

AUTORITAT DE CONTROL DELS FONS PROVINENTS DEL PRTR³

La Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE) té al seu càrrec l'exercici de les funcions i competències que li atribueix la normativa europea a l'autoritat de control de l'Instrument Europeu de Recuperació, d'acord amb el que disposa l'article 21 del Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel que s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració Pública i per a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

En particular, correspon a la IGAE les actuacions derivades del disseny i l'exercici del control dels fons que exigeixi la normativa europea, assumint la coordinació dels controls assignats a qualsevol altre òrgan de control estatal, autonòmic o local, així com l'exercici de les relacions amb les Institucions Comunitàries i Nacionals per assegurar un sistema de control eficaç i eficient.

La IGAE, per a l'exercici d'aquestes funcions, tindrà llibertat d'accés als sistemes d'informació de les entitats públiques estatals que participin en la gestió de fons europeus per garantir l'avaluació continuada de les operacions, així com qualsevol altre registre en què es reflecteixin actuacions d'execució de fons europeus. Qualsevol entitat pública o privada queda obligada a facilitar la informació que en l'exercici d'aquestes funcions li sigui sol·licitada.

AUTORITAT RESPONSABLE DELS FONS PROVINENTS DEL PRTR⁴

L'article 20 del Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel que s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració Pública i per a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència estableix que l'autoritat responsable del Mecanisme per a la Recuperació i Resiliència es el "centre directiu del Ministeri d'Hisenda amb competència en matèria de fons europeus". El Reial decret 689/2020, de 21 de juliol, pel qual es desenvolupa l'estructura orgànica bàsica del Ministeri d'Hisenda i es modifica el Reial decret 139/2020, de 28 de gener, pel qual s'estableix l'estructura orgànica bàsica dels departaments ministerials, estableix a l'article 11 que la Secretària General de Fons Europeus és l'autoritat responsable del Mecanisme de Recuperació i Resiliència davant les institucions europees.

L'autoritat responsable exerceix les funcions següents:

- a. En relació amb la Comissió Europea, la responsabilitat general dels plans de recuperació i resiliència, actuant com a punt de contacte de la Comissió Europea («coordinador»).
- b. Assegurar la coordinació amb els ministeris, els organismes públics, les comunitats autònomes i les entitats locals i la resta d'entitats nacionals i comunitàries implicades en el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

³Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel que s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració Pública i per a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

⁴*Idem.*

- c. La supervisió dels progressos en relació amb les fites i els objectius del Pla.
- d. La presentació dels informes previstos a la normativa reguladora del Mecanisme de Recuperació i Resiliència, de les sol·licituds de pagament de la contribució financera i, quan escaigui, del tram de préstec previst en aquesta. Tot això, sobre la base del resultat dels controls realitzats, en els termes i les condicions que prevegi aquesta normativa reguladora del Mecanisme de Recuperació i Resiliència.
- e. La direcció del Comitè Tècnic del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, coordinant-ne els treballs.
- f. Les funcions de secretaria tècnica de la Conferència Sectorial del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

BANDERA VERMELLA⁵

Indicador de detecció de possibles situacions de frau. Es tracta d'un sistema d'indicadors emprat principalment en la gestió dels fons europeus. La materialització d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau.

COMPLIANCE⁶

Funció que identifica, assessora, alerta, fa seguiment i reporta els riscos de compliment de les organitzacions, és a dir, els riscos de rebre sancions per incompliments legals o de regulacions, tenir pèrdues financeres o de reputació produïts per incompliment de les lleis aplicables, les regulacions, codis de conducta i estàndards de bones pràctiques. En aquest sentit, un sistema d'integritat públic incorpora la vessant de compliance, però va més enllà d'aquesta en tant en quant té per objectiu la preservació i garantia de l'interès general, a través de polítiques antifrau, però també de transparència, ètica pública i bon govern.

CONFLICTE D'INTERÈS⁷

Existirà conflicte d'interès quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal.

Atenent a la situació que motivaria el conflicte d'interès, es pot distingir entre:

- **Conflicte d'interès aparent:** es produeix quan els interessos privats d'un/a treballador/a públic/a o beneficiari/ària són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb

⁵Fundació Transparència i Bon Govern Local i Daleph (2021): Guia per a la implantació de plans d'integritat als ens locals, Fundació Transparència i Bon Govern Local i Daleph, Barcelona, versió de 18 de novembre de 2021.

⁶*Idem.*

⁷ Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta als interessos financers de la Unió (Directiva PIF), i en el Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE).

aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en aquests aspectes).

- **Conflicte d'interès potencial:** sorgeix quan un/atriballador/a públic/a o beneficiari/ària té interessos privats de tal naturalesa, que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en el cas o de que hagués d'assumir en un futur determinades responsabilitats oficials.
- **Conflicte d'interès real:** implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un/a treballador/a públic/a o en el que el treballador/a públic/a té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'execució dels seus deures i responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari implicaria un conflicte entre les obligacions concretes al sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus interessos privats que poden influir de manera indeguda en l'execució de les obligacions esmentades.

Possibles actors implicats en el conflicte d'interès:

- Els/Les treballadors/es públics/ques que realitzen tasques de gestió, control i pagament i altres agents en els que s'han delegat alguna d'aquestes funcions.
- Aquells/es beneficiaris/àries privats/des, socis o sòcies, contractistes i subcontractistes, les actuacions de les quals siguin finançades amb fons, que poden actuar en favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

CORRUPCIÓ⁸

Abús de la posició o càrrec públic en benefici privat. La Unió Europea distingeix la noció de corrupció pròpia del dret penal i necessàriament més estricta, d'una noció més àmplia emprada en la vessant preventiva. En aquest segon sentit, la Unió Europea empra la definició del Programa Global de Nacions Unides contra la Corrupció i defineix corrupció com «l'abús de poder per obtenir beneficis de caràcter privat», en la qual queda inclòs tant el poder vinculat a l'ocupació d'un càrrec o lloc de treball públic (corrupció pública) com el propi del sector privat (corrupció privada).

CORRUPCIÓ ACTIVA⁹

L'acció de tota persona que prometi, ofereixi o concedeixi, directament o a través d'un intermediari, un avantatge de qualsevol tipus a un/a funcionari/ària, per ell/ella o per a un tercer, a fi de que actuï, o s'abstengui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

⁸Fundació Transparència i Bon Govern Local i Daleph (2021), *op. cit.*

⁹Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta als interessos financers de la Unió (Directiva PIF), i en el Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE).

CORRUPCIÓ PASSIVA¹⁰

L'acció d'un/a funcionari/ària que, directament o a través d'un intermediari, demani o rebi avantatges de qualsevol tipus, per a ell o ella, per a tercers, o accepti la promesa d'un avantatge, amb la finalitat de que actui, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

CULTURA ADMINISTRATIVA ÍNTEGRA¹¹

Cultura administrativa en la qual els processos, conductes i resultats de l'acció municipal responen de manera explícita a un seguit de normes, principis i valors ètics i de transparència.

DILEMA ÈTIC

Un dilema ètic es produeix quan una persona es troba forçada a escollir entre alternatives que, d'alguna forma, poden provocar una falta moral. En general aquest tipus de dilemes estan vinculats a l'acceptació, o no, d'un medi qüestionable des del punt de vista ètic amb una finalitat altruïsta o benèvol.

ENTITAT DECISORA DELS FONDS PROVINENTS DEL PRTR¹²

Entitat amb dotació pressupostària en el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, a la qual correspon la responsabilitat de la planificació i seguiment de les Reformes i Inversions, així com del compliment de les fites i objectius de les mateixes. Les Entitats decisores són els departaments ministerials, responsables de Components. Per a un mateix Component, s'estableixen tantes Entitats decisores com a departaments ministerials responsables existeixin.

ENTITAT EXECUTORA DELS FONDS PROVINENTS DEL PRTR¹³

Entitat a la qual correspon, en l'àmbit de les seves competències, l'execució dels Projectes o Subprojectes de les Reformes i Inversions corresponents, sota els criteris i les directrius de l'Entitat decisora. Les entitats executores de projectes són els departaments ministerials i entitats de l'Administració General de l'Estat (AGE) i en el cas de subprojectes són departaments ministerials, entitats de l'AGE, de les administracions autonòmica i local i altres participants del sector públic.

¹⁰*Idem.*

¹¹Fundació Transparència i Bon Govern Local i Daleph (2021), *op. cit.*

¹²Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

¹³*Idem.*

FRAU¹⁴

Es considera l'existència de frau en els següents situacions:

a) en matèria de despeses no relacionades amb els contractes públics, qualsevol acció o omissió relativa a:

- l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom,
- l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui el mateix efecte, o
- l'ús indegut d'aquests fons o actius per a finalitats diferents de les que motivaren la seva concessió inicial;

b) en matèria de despeses relacionades amb els contractes públics, almenys quan es cometin amb ànim de lucre il·lícit per a l'autor o una altra persona, qualsevol acció o omissió relativa a:

- l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom,
- l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui el mateix efecte, o
- l'ús indegut d'aquests fons o actius per a finalitats diferents dels que motivaren la seva concessió inicial i que perjudiqui els interessos financers de la Unió;

c) en matèria d'ingressos diferents dels procedents dels recursos propis de l'IVA, qualsevol acció o omissió relativa a:

- l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la disminució il·legal dels recursos del pressupost de la Unió o dels pressupostos administrats per la Unió, o en nom seu,
- incomplir una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui el mateix efecte, o
- l'ús indegut d'un benefici obtingut legalment, amb el mateix efecte;

d) en matèria d'ingressos procedents dels recursos propis de l'IVA, qualsevol acció o omissió comesa en una trama fraudulenta transfronterera en relació amb:

- l'ús o presentació de declaracions o documents relatius a l'IVA falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la disminució dels recursos del pressupost de la Unió,
- incomplir una obligació expressa de comunicar una informació relativa a l'IVA, que tingui el mateix efecte; o
- la presentació de declaracions de l'IVA correctes per dissimular de manera fraudulenta l'incompliment de pagament o la creació il·lícita d'un dret a la devolució de l'IVA.

¹⁴Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta als interessos financers de la Unió (Directiva PIF), i en el Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE).

INTEGRITAT PÚBLICA

La integritat d'un ens públic és el resultat de l'actuació diària de totes i cadascuna de les persones que treballen dins o per a aquella organització. La integritat institucional va més enllà d'aprovar una política anticorrupció o redactar un codi ètic. Es produeix quan el funcionament operatiu de la institució (polítiques, processos i procediments, sistemes de treball, etc.), els estàndards ètics i les estratègies de prevenció de la corrupció estan plenament integrats per permetre assolir les finalitats (l'interès general) per a les quals la institució fou creada. Quanta més coherència i consistència hi hagi entre totes aquestes actuacions i els principis, valors i normes de l'ordenament jurídic, més integritat institucional trobarem¹⁵.

Segons l'OCDE¹⁶, els elements bàsics que recolzen la integritat pública tenen per objectiu garantir que el personal públic entengui les seves funcions i responsabilitats en matèria d'integritat i poden confiar en els recursos financers i humans i en la orientació disponibles per mantenir la integritat pública.

Així mateix, també incluen un enfocament estratègic de la integritat pública, normes de conducta estrictes, mobilitzar i involucrar la societat, lideratge, meritocràcia en el sector públic, la creació de capacitats i conscienciació, així com cultures organitzatives obertes. Els elements bàsics que controlen la integritat pública es centren en garantir el retiment de comptes eficaç del sistema mitjançant la gestió, la supervisió i l'escrutini de l'elaboració, la implementació i la revisió dels compromisos. Això inclou la gestió de riscos, els controls interns i la supervisió interna i externa, així com la participació de parts interessades externes.

Finalment, els elements bàsics per fer efectiva la integritat pública es centren en la detecció, la investigació i la sanció de les violacions a la integritat pública, i inclouen el règim disciplinari, administratiu, civil i penal.

IRREGULARITAT¹⁷

Concepte ampli que comprèn infraccions normatives, per acció o omissió, que tenen com a efecte un perjudici. S'empra principalment en el context de la regulació de la Unió Europea, en la seva dimensió d'afectació al pressupost.

MALA PRAXI

És l'actuació negligent d'un professional i en contra de la *lex artis*. Perjudici que es produeix per l'acció irregular o per l'omissió de certes actuacions d'acord amb els principis i els estàndards establerts per al camp professional. Perquè una actuació d'un professional pugui ser considerada com a mala praxi, ha de complir les característiques següents: incompliment de la normativa,

¹⁵Fundació Transparència i Bon Govern Local i Daleph (2021), *op. cit.*

¹⁶OCDE (2017): Recomanació del Consell de la OCDE sobre integritat pública, OCDE, París.

¹⁷Fundació Transparència i Bon Govern Local i Daleph (2021), *op. cit.*

producció de dany (físic, psíquic, econòmic,...), que aquest sigui quantificable i que hi hagi nexa causal.

ÒRGAN GESTOR DELS FONS PROVINENTS DEL PRTR¹⁸

Òrgan que en l'àmbit de l'Entitat executora és responsable de l'elaboració, la signatura i la tramitació de l'Informe de gestió del Projecte o Subprojecte. L'Òrgan gestor signarà també els informes de previsions i els certificats de compliment de les fites i objectius crítics i no crítics del projecte o subprojecte. En el cas de les Entitats Locals i la resta de participants, el/la Secretari/ària o càrrec que exerceixi funcions anàlogues certificarà el resultat que reculli l'informe de gestió conforme a la documentació administrativa i comptable relativa al Subprojecte executat per les corresponents àrees o regidories de l'entitat local. Addicionalment, serà responsable d'elaborar la planificació operativa i de subministrar la informació de previsió, seguiment i compliment dels diferents elements del projecte o subprojecte.

RISC¹⁹

Probabilitat que es produeixi un dany, una lesió, una pèrdua, una responsabilitat o qualsevol altre efecte nociu per a una institució pública o per a l'interès general, a causa de vulnerabilitats que poden ser internes o externes a aquella organització.

RISC EXTERN²⁰

Risc que emana de la relació dels estaments municipals que tenen capacitat de decisió sobre recursos públics, amb agents externs que intenten o poden intentar exercir una influència sobre el procés de presa de decisió en funció d'un interès propi. Els agents externs poden estar registrats com a grups d'interès o no.

¹⁸ Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

¹⁹ *Idem.*

²⁰ *Idem.*

ANNEXOS

ANNEX I. QÜESTIONARI D'AUTOAVALUACIÓ ORDRE HFP/1030/2021

ANEXO II.B.5

Test conflicto de interés, prevención del fraude y la corrupción

Pregunta	Grado de cumplimiento			
	4	3	2	1
1. ¿Se dispone de un «Plan de medidas antifraude» que le permita a la entidad ejecutora o a la entidad decisora garantizar y declarar que, en su respectivo ámbito de actuación, los fondos correspondientes se han utilizado de conformidad con las normas aplicables, en particular, en lo que se refiere a la prevención, detección y corrección del fraude, la corrupción y los conflictos de intereses?				X
2. ¿Se constata la existencia del correspondiente «Plan de medidas antifraude» en todos los niveles de ejecución?				X
PREVENCIÓN				X
3. ¿Dispone de una declaración, al más alto nivel, donde se comprometa a luchar contra el fraude?				X
4. ¿Se realiza una autoevaluación que identifique los riesgos específicos, su impacto y la probabilidad de que ocurran y se revisa periódicamente?				X
5. ¿Se difunde un código ético y se informa sobre la política de obsequios?				X
6. ¿Se imparte formación que promueva la Ética Pública y que facilite la detección del fraude?				X
7. ¿Se ha elaborado un procedimiento para tratar los conflictos de intereses?				X
8. ¿Se cumplimenta una declaración de ausencia de conflicto de intereses por todos los intervinientes?				X
DETECCIÓN				X
9. ¿Se han definido indicadores de fraude o señales de alerta (banderas rojas) y se han comunicado al personal en posición de detectarlos?				X
10. ¿Se utilizan herramientas de prospección de datos o de puntuación de riesgos?				X
11. ¿Existe algún cauce para que cualquier interesado pueda presentar denuncias?				X
12. ¿Se dispone de alguna Unidad encargada de examinar las denuncias y proponer medidas?				X
CORRECCIÓN				X
13. ¿Se evalúa la incidencia del fraude y se califica como sistémico o puntual?				X
14. ¿Se retiran los proyectos o la parte de los mismos afectados por el fraude y financiados o a financiar por el MRR?				X
PERSECUCIÓN				X
15. ¿Se comunican los hechos producidos y las medidas adoptadas a la entidad ejecutora, a la entidad decisora o a la Autoridad Responsable, según proceda?				X
16. ¿Se denuncian, en los casos oportunos, los hechos punibles a las Autoridades Públicas nacionales o de la Unión Europea o ante la fiscalía y los tribunales competentes?				X
SUBTOTAL PUNTOS	0	0	0	16
PUNTOS TOTALES	16			
PUNTOS MÁXIMOS	64			
PUNTOS RELATIVOS (puntos totales/puntos máximos)	25%			

Aquest qüestionari fou respost de forma prèvia a l'elaboració i aprovació del Pla, de manera que reflexa la situació de partida en el moment previ a la posada en funcionament del mateix.

ANNEX II. DECLARACIO POLITICA

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL SOBRE LA LLUITA CONTRA EL FRAU

Un dels objectius principals de l'Ajuntament de Mataró és reforçar, dins l'àmbit de les seves competències, la política antifrau en el desenvolupament de les seves funcions. Per això, l'Ajuntament, a través d'aquesta declaració institucional, vol manifestar el compromís amb els estàndards més alts en el compliment de les normes jurídiques, ètiques i morals i l'adhesió als principis més estrictes d'integritat, objectivitat i honestedat, de manera que la seva activitat sigui percebuda per tots els agents que s'hi relacionen com a oposada al frau i la corrupció en qualsevol de les seves formes.

En aquest sentit, l'any 2017 es va aprovar el Codi de Conducta i Bon Govern de l'Ajuntament de Mataró i el seu sector públic local, d'aplicació als càrrecs electes i directius, tal i com preveu la Llei 19/2014 de transparència, accés a la informació pública i bon govern. El Codi preveia en el seu títol IV la construcció d'un Sistema d'Integritat Institucional, una infraestructura ètica que tingui per objecte:

- Salvaguardar la implantació d'una política de difusió i prevenció del codi com a eina per identificar i solucionar marcs de risc en l'àmbit de l'ètica pública;
- Prevenir les conductes desviades o la mateixa corrupció;
- Articular canals i procediments de resolució de problemes o dilemes ètics;
- Rebre qüestions ètiques, per mitjà de l'establiment d'òrgans de garantia de l'efectivitat de l'esmentat codi i, així mateix, a través d'un procediment d'avaluació i rendició de comptes.

Amb aquesta declaració, el Ple de la Corporació dóna suport al desplegament de l'esmentat Sistema, que té per objectius:

- Sensibilitzar el conjunt de la organització en termes d'ètica, valors, integritat i prevenció de la corrupció;
- Diagnosticar, de forma participada, els punts forts i vulnerables en aquests àmbits;
- Crear els mecanismes preventius i de control pertinents per resoldre dubtes, dilemes i conflictes en aquests àmbits;
- Reforçar la infraestructura ètica de les organitzacions públiques (caràcter preventiu);
- Garantir que la gestió dels fons europeus s'ha dut a terme de conformitat amb les normes aplicables en matèria de prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interès.

El personal de l'Ajuntament, en el seu caràcter de treballadors/es públics/ques, assumeix i comparteix aquest compromís tenint entre altres deures els de "vetllar pels interessos generals, amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i actuar d'acord amb

els següents principis: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes” (article 52 del Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel que s'aprova el text refós de la Llei del'Estatut Bàsic del'Empleat Públic).

Així mateix, els empleats públics guiaran la seva actuació pels principis ètics i de conducta establerts als articles 53 i 54 del Reial Decret Legislatiu 5/2015 així com els valors establerts al Codi ètic del servei públic de Catalunya.

L'Ajuntament persegueix amb aquesta política consolidar dins l'organització una cultura que desincentivi tota activitat fraudulenta i que en faciliti la prevenció i la detecció, promovent el desenvolupament de procediments efectius per a la gestió d'aquests supòsits. Així, entre d'altres mesures, l'Ajuntament disposarà d'un procediment per declarar les situacions de conflictes d'interès.

L'Ajuntament posarà en marxa mesures eficaces i proporcionades de lluita contra el frau, basades en l'experiència anterior i l'avaluació del risc de frau.

Així mateix, procedirà a denunciar aquelles irregularitats o sospites de frau que es puguin detectar, a través dels canals interns de notificació i sempre en col·laboració amb el Servei Nacional de Coordinació Antifrau. Tots els informes es tractaran en la més estricta confidencialitat i d'acord amb les normes que regulen aquesta matèria.

En definitiva, l'Ajuntament de Mataró adopta una política de tolerància zero amb el frau, establint un sistema de control intern dissenyat per prevenir i detectar, en la mesura del possible, qualsevol actuació fraudulenta i, si escau, solucionar-ne les conseqüències, adoptant per això els principis d'integritat, imparcialitat i honestedat en l'exercici de les seves funcions.

ANNEX III. MODEL DE DECLARACIÓ D'ABSÈNCIA DE CONFLICTE D'INTERÈS (DACI)

Expedient:

Contracte/subvenció:

Amb l'objectiu de garantir la imparcialitat en el procediment de contractació/subvenció indicat, el/els signant/s, com a participant/s en el procés de preparació i tramitació del expedient, declara/declaren:

Primer. Estar informat/s del que segueix:

1. Que l'article 61.3 «Conflicte d'interès», del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE) estableix que «existirà conflicte d'interès quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interès personal.»

2. Que l'article 64 «Lluita contra la corrupció i la prevenció dels conflictes d'interès» de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, té per objectiu evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència en el procediment i assegurar la igualtat de tracte a tots els candidats i licitadors.

3. Que l'article 23 «Abstenció», de la Llei 40/2015, d'1 octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, estableix que s'han d'abstenir d'intervenir en el procediment «les autoritats i el personal al servei de les administracions en els qui es donin algunes de les circumstàncies assenyalades a l'apartat següent», sent aquestes:

a) Tenir interès personal en l'assumpte què es tracti o en un altre en la resolució del qual pogués influir; ser administrador de societat o entitat interessada, o tenir alguna qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.

b) Tenir un vincle matrimonial o situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o societats interessades i també amb els assessors, representants legals o mandataris que intervinguin en el procediment, així com compartir despatx professional o estar-hi associat per a l'assessorament, la representació o el mandat.

c) Tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones esmentades a l'apartat anterior.

d) Haver intervingut com a pèrit o com a testimoni en el procediment què es tracti.

e) Tenir relació de servei amb persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol tipus i en qualsevol circumstància o lloc.

Segon. Que no em/ens trobo/em incurs/os en cap situació que pugui qualificar-se de conflicte d'interessos de les indicades a l'article 61.3 del Reglament Financer de la UE i que no concorre a la nostra persona o persones cap causa d'abstenció de l'article 23.2 de la Llei 40/2015, de 1 doctubre, de Règim Jurídic del Sector Públic que pugui afectar el procediment de licitació/concessió.

Tercer. Que em/ens comprometo/etem a posar en coneixement de l'òrgan de contractació/comissió d'avaluació, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos o causa d'abstenció que doni o pogués donar lloc a l'esmentada situació.

Quart. Que sóc/som coneixedor/s que, una declaració d'absència de conflicte d'interès que es demostrï que sigui falsa, comportarà les conseqüències disciplinàries/administratives/judicials que estableixi la normativa aplicable.

(Data i signatura, nom complet i DNI)

ANNEX IV. BANDERES VERMELLES MÉS UTILITZADES

Tot seguit es recullen una relació de banderes vermelles més utilitzades. Aquesta relació no té caràcter exhaustiu i pot ser completada amb d'altres provinents dels diferents documents elaborats per les institucions europees (especialment de l'Oficina Europea de Lluita Contra el Fraude – OLAF) o estatals (Oficina Antifraude de Catalunya, Agència Valenciana Antifraude, etc) a tal efecte.

Plecs esbiaixats a favor d'un licitador

- Presentació d'una única oferta o número anormalment baix de proposicions optant a una licitació.
- Extraordinària similitud entre plecs rectoris del procediment i productes o serveis del contractista guanyador.
- Queixes d'altres licitadors.
- Plecs amb prescripcions més restrictives o més generals que les aprovades en procediments previs similars.
- Plecs amb clàusules inusuals o poc raonables.
- El poder adjudicador defineix un producte d'una marca concreta enlloc d'un producte genèric.

Licitacions col·lusòries

- L'oferta guanyadora és massa alta en comparació amb els costos previstos, amb les llistes de preus públics, amb obres o serveis similars o mitjos de la indústria, o amb preus de referència del mercat.
- Tots els licitadors ofereixen preus alts de manera reiterada.
- Els preus de les ofertes baixen bruscament quan nous licitadors participen en el procediment.
- Els adjudicataris es reparteixen/tornen per regió, tipus de treball o tipus d'obra o servei.
- L'adjudicatari subcontracta els licitadors perdedors.
- Patrons d'oferta inusuals (per exemple, les ofertes tenen percentatges extraordinaris de rebaixa, l'oferta guanyadora està just per sota del llindar de preus acceptables, s'ofereix exactament el pressupost del contracte, els preus de les ofertes són massa alts, massa pròxims, massa diferents, números rodons, incomplets, etc.)

Conflicte d'interès

- Favoritisme inexplicable o inusual d'un contractista o venedor en particular.
- Acceptació contínua de preus alts i treball de baixa qualitat.
- Una persona treballadora encarregada de contractació no presenta declaració de conflicte d'interessos o ho fa de forma incompleta.
- Una persona treballadora encarregada de contractació declina un ascens a una posició que deixa detenir relació amb adquisicions.
- Una persona treballadora encarregada de contractació sembla tenir negocis pel seu compte.
- Socialització entre una persona treballadora encarregada de contractació i un proveïdor de serveis o productes.

- Augment inexplicable o sobtat de la riquesa o nivell de vida de la persona responsable de contractaren un ens públic.

Manipulació de les ofertes presentades

- Queixes dels licitadors.
- Manca de control i procediments inadequats de licitació.
- Indicis de canvis a les ofertes després de la seva recepció.
- Ofertes excloses per errors.
- Un licitador és descartat per raons dubtoses.
- El procediment no es declara desert ni es torna a convocar malgrat haver rebut menys ofertes que el nombre mínim requerit.

Fraccionament de la despesa

- S'aprecien dues o més adquisicions amb un objecte similar efectuades a un adjudicatari idèntic per sota dels límits admesos per la utilització de procediments d'adjudicació directa o dels llindars de publicitat, o que exigirien procediments amb majors garanties de concurrència.
- Separació injustificada de les compres, per exemple, contractes separats per mà d'obra i materials, estan ambdós per sota dels llindars de la licitació oberta.
- Compres seqüencials just per sota dels llindars d'obligació de publicitat de les licitacions.

ANNEX V. PLA D'ACCIÓ DEL SISTEMA D'INTEGRITAT INSTITUCIONAL

Eix/Acció/Subacció	2022	2023	2024	Responsable	Implicat/s
PREVENCIÓ					
A. Declaració política				Junta de Portaveus	SEiG
A.1 Negociació GMs	■	■	■	Junta de Portaveus	
A.2 Aprovació	■	■	■	Ple Municipal	Secretaria
B. Codi de Conducta i Bon Govern				Ple Municipal	SEiG
B1. Revisió i aprovació del Codi	■	■	■	CEO/Ple Municipal	SEiG
B2. Adhesió al Codi	■	■	■	SEiG	Càrrecs electes i directius
B3. Constitució Comissió d'Ètica	■	■	■	Comissió d'Ètica	SEiG
C. Adhesió i difusió del Codi Ètic del Servei Públic de Catalunya				Ple Municipal	SEiG
C1. Adhesió al Codi	■	■	■	Ple Municipal	SEiG
C2. Difusió del Codi	■	■	■	SEiG	RRHH
D. Declaració d'Absència de Conflictes d'Interes (DACI)				Comissió Antifrau	SEiG
D1. Disseny del procediment de complimentació	■	■	■	Comissió Antifrau	
D2. Registre i arxiu de les DACI	■	■	■	SEiG	SITT i Arxiu
D3. Avaluació per a la extensió al conjunt de la organització	■	■	■	Comissió Antifrau	
E. Programa formatiu				Comissió Antifrau	RRHH i SEiG
E1. Disseny del programa	■	■	■	Comissió Antifrau	RRHH
E2. Sensibilització al conjunt del personal municipal (segons perfils)	■	■	■	RRHH	SEiG
E3. Formació al personal implicat en els fons PRTR	■	■	■	RRHH	SEiG
E4. Introducció d'elements als processos de RRHH	■	■	■	RRHH	Comissió Antifrau
F. Espai web sobre integritat institucional				SEiG	Comunicació
F1. Disseny de l'espai web	■	■	■	SEiG	Comunicació
F2. Recerca, disseny i publicació de continguts	■	■	■	SEiG	Comunicació

Eix/Acció/Subacció	2022	2023	2024	Responsable	Implicat
DETECCIÓ					
A. Verificació de la DACI amb informació provinent d'altres fonts				Comissió Antifrau	SEiG i SITT
A.1 Disseny del sistema de verificació				Comissió Antifrau	SEiG i SITT
A.2 Disseny del procediment de comunicació a la Comissió				Comissió Antifrau	SEiG
A.3 Recollida de dades i explotació				SEiG	SITT
B. Banderes vermelles				Comissió Antifrau	
B1. Disseny del sistema d'indicadors (en base a l'avaluació de riscos)				Comissió Antifrau	
B2. Seguiment del sistema				SEiG	
B3. Protocol d'actuació de la Comissió Antifrau				Comissió Antifrau	
C. Bústia de denúncies i consultes ètiques				Comissió Antifrau i SEiG	SITT
C1. Estudi d'alternatives				Comissió Antifrau	SEiG i SITT
C2. Elaboració i aprovació de les normes de funcionament				SEiG i òrgans de govern	SEiG
C3. Implantació i difusió				SEiG	SITT
CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ					
A. Procediment per abordar conflictes d'interessos				Comissió Antifrau	SEiG
A.1 Comunicació del procediment al personal implicat en els fons PRTR				Comissió Antifrau	SEiG
A.2 Aplicació del procediment				Comissió Antifrau	SEiG
B. Mecanismes de correcció				Comissió Antifrau	
B1. Aplicació dels mecanismes				Comissió Antifrau	
C. Procediment de persecució				Comissió Antifrau	
C1. Aplicació del procediment				Comissió Antifrau	
D. Avaluació del Sistema d'Integritat Institucional				Comissió Antifrau	SEiG
D1. Elaboració del mapa de riscos				Comissió Antifrau	SEiG
D2. Avaluació del clima ètic i la cultura institucional				SEiG	
D3. Revisió de l'autoavaluació de l'Ordre				Comissió Antifrau	SEiG
D4. Memoria d'activitats				Comissió Antifrau	SEiG